

Sygn. akt IV CK 347/04

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 3 grudnia 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący)

SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)

SSA Elżbieta Strelcow

Protokolant Izabela Czapowska

w sprawie z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej "P."
przeciwko Miejskiemu Przedsiębiorstwu Energetyki Ciepłej Spółce z o.o.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej
w dniu 3 grudnia 2004 r.,
kasacji strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 18 lutego 2004 r., sygn. akt [...],

**oddala kasację i zasądza od strony powodowej na rzecz strony
pozwaney kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Spółdzielnia Mieszkaniowa „P.” wystąpiła o zasądzenie na jej rzecz od Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej – spółki z ograniczoną odpowiedzialnością 3 379 250,41 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu. Powództwo Spółdzielni obejmowało: 1) roszczenie o odszkodowanie za bezumowne korzystanie przez Przedsiębiorstwo z pomieszczeń wymiennikowni energii ciepłej w okresie od 8 sierpnia 1997 r. do 31 lipca 2000 r., 2) roszczenie o odszkodowanie za bezumowne korzystanie przez Przedsiębiorstwo na potrzeby obsługi urządzeń energetycznych w wymiennikowniach i węzłach ciepłych z energii elektrycznej opłacanej przez Spółdzielnię w okresie od 8 sierpnia 1990 r. do 31 lipca 2000 r., 3) roszczenie o odszkodowanie za bezumowne korzystanie przez Przedsiębiorstwo z urządzeń węzłów ciepłych stanowiących własność powódki w okresie od 31 października 1993 r. do 1 sierpnia 1996 r. W toku procesu Spółdzielnia cofnęła pozew co do kwoty 558 686,35 zł, składającej się na pierwsze z dochodzonych roszczeń (za okres od marca do lipca 2000 r.), i w tym zakresie zrzekła się tego roszczenia.

Sąd Okręgowy po ponownym rozpoznaniu sprawy wyrokiem z dnia 7 października 2003 r. oddalił pozew w całości. Apelacja Spółdzielni została oddalona zaskarżonym wyrokiem wydanym 18 lutego 2004 r.

Sąd Apelacyjny nie godząc się z zarzutem naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 386 § 6 k.p.c. podkreślił, że Spółdzielnia nie sprecyzowała, do których konkretnie zaleceń instancji odwoławczej sąd ten nie zastosował się. Co do zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. wskazał, że motywy zaskarżonego apelacją wyroku wyjaśniały, dlaczego powództwo nie zostało uwzględnione.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, pierwsze z dochodzonych roszczeń nie mogło zostać uwzględnione na podstawie art. 415 k.c., ponieważ korzystanie przez Przedsiębiorstwo z pomieszczeń wymiennikowni stanowiło w rzeczywistości wykonywanie wiążącej strony umowy o dostarczanie energii ciepłej. W pomieszczeniach tych za zgodą Spółdzielni zostały zamontowane urządzenia

węzłów ciepłych niezbędne do dostarczania ciepła do budynków, w których te pomieszczenia znajdowały się. Same strony nie określiły wprawdzie zasad korzystania przez Przedsiębiorstwo z pomieszczeń wymiennikowni, jednak zgodnie z ich umową z dnia 1 listopada 1992 r. dostarczanie energii cieplnej odbywało się na warunkach określonych zarządzeniem Ministra Gospodarki Materiałowej z dnia 4 lipca 1977 r. w sprawie warunków dostarczania energii cieplnej (M.P. nr 18, poz. 104 ze zm. – dalej: „zarządzenie z dnia 4 lipca 1977”), według zaś § 13 pkt 6 lit.c tego zarządzenia, odbiorca energii był obowiązany do zapewnienia uprawnionemu przedstawicielowi dostawcy możliwości wykonywania prac związanych z eksploatacją urządzeń dostawcy zainstalowanych u odbiorcy. Podobnie, sama treść umowy stron z dnia 11 września 1997 r., na której podstawie ciepło do budynków Spółdzielni było dostarczane od 16 września 1997 r., nie określała zasad korzystania z pomieszczeń wymiennikowni, jednakże według przepisów wykonawczych do ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. nr 54, poz. 348 ze zm. – dalej: „pr.energ.”), tj. według § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci ciepłowniczych, pokrywania kosztów przyłączenia, obrotu ciepłem, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. nr 100, poz. 642 – dalej: „rozporządzenie z dnia 17 lipca 1998 r.”) oraz § 22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 6 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie ciepłem, w tym rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami w lokalach (Dz. U. nr 132, poz. 867 ze zm. – dalej: „rozporządzenie z dnia 6 października 1998”), regułą było nieodpłatne korzystanie przez przedsiębiorstwo energetyczne z pomieszczeń, w których zlokalizowano wymienniki ciepła.

Drugie z dochodzonych roszczeń Sąd Apelacyjny uznał za bezzasadne ze względu na łączącą strony umowę z 1991 r. o partycypacji w kosztach energii elektrycznej w węzłach ciepłych obsługujących Spółdzielnię.

Trzecie, objęte powództwem roszczenie nie miało – według Sądu Apelacyjnego – podstaw dlatego, że węzły ciepłe nie są własnością Spółdzielni; zgodnie z art. 49 k.c. weszły w skład przedsiębiorstwa strony pozwanej. W tej

sytuacji można by od strony pozwanej dochodzić jedynie roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia. Spółdzielnia jednak z takim roszczeniem nie wystąpiła, domagała się od Przedsiębiorstwa wyłącznie odszkodowania za bezumowne korzystanie z węzłów cieplnych, bezpodstawnie twierdząc, że węzły te stały się jej własnością.

Skarżąc w całości wyrok Sądu Apelacyjnego, Spółdzielnia przytoczyła jako podstawy kasacyjne naruszenie bardzo wielu regulacji prawnych, a mianowicie: powoływanych w różnych zestawieniach przepisów kodeksu postępowania cywilnego: art. 187, 217 § 2, art. 224 § 1, art. 227, 229, 230, 231, 233, 316, 321 § 1, art. 328 § 2, 382 i 386 § 6, przepisów kodeksu cywilnego: art. 3, 49, 56, 60, 65, 140, 118, 191, 225, 230 i 415, przepisów Konstytucji: art. 2, 21, 64 i 190, przepisów ustawy z dnia 16 września 1982 r. o spółdzielniach: art. 204, przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych: art. 1, przepisów kilku aktów z zakresu prawa energetycznego: art. 6, 7 ust. 7 i art. 72 pr. energ., § 13 pkt 6 lit.c zarządzenia z dnia 4 lipca 1977 r., § 5 ust. 3 pkt, § 6 ust. 3 pkt 2, § 7 ust. 4 pkt 2, § 9, § 18, § 19, § 11 ust. 2 i § 41 rozporządzenia z dnia 17 lipca 1998 r., § 22 ust. 1 i § 56 rozporządzenia z dnia 6 października 1998 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 187 § 1 k.p.c., pozew musi zawierać określone żądanie skierowane do sądu oraz przytaczać okoliczności faktyczne uzasadniające to żądanie. W myśl art. 321 § 1 k.p.c., żądanie powoda uzasadnione przytoczonymi okolicznościami faktycznymi wiąże sąd, wyznaczając granice wyrokowania. Przedmiotem dowodzenia w sprawie są jedynie fakty istotne z punktu widzenia tak zakreślonych granic wyrokowania przez sąd (art. 227 k.p.c.).

Jak wiadomo, suma, której zasądzenia domaga się Spółdzielnia, została uzasadniona przytoczeniem trzech zespołów okoliczności faktycznych: okolicznościami, które wskazują na korzystanie przez Przedsiębiorstwo z będących własnością Spółdzielni pomieszczeń wymiennikowni energii cieplnej, pomimo braku uprawniającej do tego umowy stron (pozwalającego na to łączącego strony stosunku prawnego), okolicznościami, które wskazują na korzystanie przez Przedsiębiorstwo na potrzeby obsługi urządzeń w wymiennikowniach ciepła

i węzłach ciepłych z energii elektrycznej opłacanej przez Spółdzielnię, pomimo nie istnienia przewidującej to umowy stron, oraz okolicznościami, które wskazują na korzystanie przez Przedsiębiorstwo ze zlokalizowanych w wymiennikowniach urządzeń węzłów ciepłych będących własnością Spółdzielni, pomimo nie istnienia uprawniającej do tego umowy stron (stosunku prawnego łączącego strony). Suma dochodzona przez Spółdzielnię mogłaby więc zostać zasądzona tylko wtedy, gdyby Spółdzielnia dowiodła powoływanych okoliczności faktycznych, a normy prawa materialnego łączyły z tymi okolicznościami odpowiadające treści żądania pozwu roszczenia Spółdzielni wobec Przedsiębiorstwa.

Posiadanie przez Przedsiębiorstwo bez tytułu prawnego pomieszczeń wymiennikowni energii ciepłej, będących własnością Spółdzielni, w zakresie niezbędnym do eksploatacji zlokalizowanych tam węzłów ciepłych mogłoby uzasadniać przede wszystkim – jak trafnie podniesiono w skardze kasacyjnej - roszczenie Spółdzielni wobec Przedsiębiorstwa o wynagrodzenie za korzystanie z tych pomieszczeń oparte na art. 225 w związku z art. 224 § 2 i art. 230 k.c. Ponadto, gdyby posiadanie wymienionych pomieszczeń przez Przedsiębiorstwo nosiło znamiona czynu niedozwolonego, Spółdzielni mogłoby przysługiwać roszczenie o odszkodowanie w zakresie przenoszącym powyższe wynagrodzenie (por. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 10 lipca 1984 r., III CZP 20/84 – podjęta w składzie siedmiu sędziów i wyrażająca zasadę prawną - OSNCP 1984, nr 12, poz. 209, oraz z dnia 7 stycznia 1998 r., III CZP 62/97, OSNC 1999, nr 6, poz. 91).

Jednakże w sprawie nie ma podstaw do uznania, ani - oczywiście - że władanie przez Przedsiębiorstwo pomieszczeniami wymiennikowni nosiło znamiona czynu niedozwolonego, ani że Przedsiębiorstwo korzystało z tych pomieszczeń jako posiadacz zależny bez tytułu prawnego. Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd Apelacyjny trafnie ustalił, że korzystanie przez Przedsiębiorstwo z pomieszczeń wymiennikowni opierało się na stosunku prawnym wynikającym z łączących strony umów o dostarczanie energii ciepłej z dnia 1 listopada 1992 r. i z dnia 11 września 1997 r. Zawarcie umowy o dostarczanie energii ciepłej zakładało udostępnienie dostawcy energii pomieszczeń wymiennikowni w zakresie niezbędnym do świadczenia usług energetycznych. Potwierdzają to powołane przez Sąd Apelacyjny przepisy § 13 zarządzenia z dnia 4 lipca 1977 r., § 11

rozporządzenia z dnia 17 lipca 1998 r. oraz § 22 rozporządzenia z dnia 6 października 1998 r.

Inną kwestią, do której zdaje się przywiązywać zasadniczą wagę skarga kasacyjna, zwłaszcza jej argumentacja odwołująca się do norm konstytucyjnych i reguł prawa międzyczasowego, jest problem odpłatności udostępniania dostawcy energii cieplnej pomieszczeń wymiennikowni: czy to udostępnianie mające oparcie w stosunku prawnym wynikającym z umowy stron było - zwłaszcza w świetle przytoczonych dopiero co przepisów aktów prawnych z zakresu energetyki, i będącego wyrazem wieloletniej praktyki, znajdującego się w aktach sprawy, powoływanego w odpowiedzi na skargę kasacyjną pisma Ministerstwa Administracji i Gospodarki Terenowej ze stycznia 1982 r. (art. 56 k.c.) - nieodpłatne, a jeżeli tak, to czy takie rozwiązanie mogło być uznane za wiążące, w razie zaś jego zanegowania: według jakich kryteriów, powinna być ustalona w danym przypadku odpłatność? Rozstrzygnięcie tej kwestii i ewentualne zasądzenie na rzecz Spółdzielni określonej kwoty jako wynagrodzenia należnego na podstawie umowy o dostarczanie energii cieplnej za udostępnienie Przedsiębiorstwu pomieszczeń wymiennikowni nie mieściło się jednak w granicach wyrokowania, wyznaczonych żądaniem Spółdzielni, nawiązującym – jak wiadomo - do bezumownego korzystania przez Przedsiębiorstwo z będących własnością Spółdzielni pomieszczeń wymiennikowni.

Brak podstaw do przyznania stronie powodowej roszczenia o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie przez stronę pozwaną z pomieszczeń wymiennikowni czyni zbędnym odniesienie się do problemów związanych z przedawnieniem tego roszczenia.

Korzystanie przez Przedsiębiorstwo na potrzeby obsługi urządzeń w wymiennikowniach ciepła i węzłach cieplnych z energii elektrycznej opłacanej przez Spółdzielnię, pomimo nie istnienia przewidującej to umowy stron, mogłoby uzasadniać roszczenie Spółdzielni o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia Przedsiębiorstwa (art. 405 k.c.). Sąd Apelacyjny prawidłowo jednak ustalił, że strony wiązała umowa zawarta w dniu 1 września 1991 r. „o partycypacji w kosztach zużycia energii elektrycznej w węzłach cieplnych obsługujących zasoby

Spółdzielni” i umowa ta, inaczej niż twierdziła Spółdzielnia, nie została przez strony milcząco rozwiązana przez jej nie wykonywanie. Spółdzielnia ma oczywiście rację, gdy wskazuje, że oświadczenie woli może być wyrażone w zasadzie przez każde zachowanie się ujawniające w sposób dostateczny zamiar wywołania skutków prawnych (art. 60 k.c.). Nie można też wykluczyć uznania w pewnych sytuacjach - nie tylko wyraźnie przewidzianych w ustawie, jak np. w art. 68² i 810 k.c. - za oświadczenie woli biernego zachowania się („milczenia”) strony (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 1970 r., III PRN 96/69, OSNCP 1970, nr 9, poz. 161). Musi jednak chodzić o sytuacje, których okoliczności uzasadniają, zgodnie z zawartymi w art. 65 k.c. regułami wykładni, wiązanie z biernym zachowaniem się jednej strony znaczenia oświadczenia woli, tymczasem w sprawie nie zostało wykazane, aby nieregulowaniu należności za zużytą energię elektryczną w sposób określony umową stron z dnia 1 września 1991 r. towarzyszyły okoliczności mogące uzasadniać wspomniany wniosek; uznanie przez Przedsiębiorstwo roszczenia Spółdzielni co do okresu sprzed trzech lat poprzedzających wniesienie pozwu, do którego odwołuje się skarga kasacyjna, mogło mieć znaczenie tylko dla przedawnienia roszczenia strony powodowej wynikającego z umowy z dnia 1 września 1991 r. (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.). Dodatkowo należy zauważyć, że w okresie objętym sporem rozwiązanie omawianej umowy wymagało formy pisemnej pod rygorem utrudnień dowodowych (art. 77 w związku z art. 74 k.c. w brzmieniu obowiązującym do 24 września 2003 r.). Jak trafnie wskazał Sąd Apelacyjny, obowiązujące prawo wyklucza konstruowanie roszczeń z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia wewnątrz wiążącego strony stosunku zobowiązaniowego (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 1998 r., I CKN 522/97, OSNC 1998, nr 11, poz. 176). Nieprzysługiwanie Spółdzielni dochodzonego od Przedsiębiorstwa roszczenia o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia, mającego wynikać z używania przez nie energii elektrycznej opłacanej przez Spółdzielnię, zwalniało od rozważania problematyki przedawnienia tego roszczenia.

Nie powinno budzić wątpliwości, że węzły ciepłne w budynkach odbiorców są urządzeniami stanowiącymi niezbędny element techniczny przedsiębiorstwa do zaopatrywania odbiorców w ciepło. Co do reżimu prawnego węzłów ciepłych

wchodzących w skład przedsiębiorstwa dostarczającego energię ciepłą, za bezsporne należy uznać, że z mocy art. 49 k.c. nie stanowią one części składowych budynków odbiorców. Wywołuje jednak kontrowersje sama kwalifikacja prawna „wejścia węzłów cieplnych w skład przedsiębiorstwa” dostarczającego energię ciepłą.

Według stanowiska wyrażonego w uzasadnieniu uchwały Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 grudnia 1991 r., W 4/91, OTK 1991, nr 1, poz. 22, do którego nawiązał zaskarżony wyrok, urządzenia wymienione w art. 49 k.c., wybudowane w okolicznościach, których dotyczyła ta uchwała, stały się na podstawie art. 191 w związku z art. 49 k.c. z chwilą technicznego połączenia z pozostałymi elementami przedsiębiorstwa własnością podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo (jako części składowe przedsiębiorstwa). W wymienionej uchwale wykluczone zostało zarazem domaganie się przez odbiorcę zwrotu od podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo kosztów budowy wspomnianych urządzeń. W szczególności przyjęto, że podstawą zwrotu kosztów budowy nie mogłyby być przepisy art. 224 – 231 k.c., ponieważ budowa urządzeń następowała z reguły na własnej nieruchomości, ani przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu, ponieważ odbiorca z góry zgadzał się na przejście własności urządzeń na ten podmiot. Stanowisko to znalazło akceptację w wielu wypowiedziach piśmiennictwa i orzecznictwa; niekiedy jednak z pewnymi modyfikacjami – na przykład z zastrzeżeniem dopuszczalności roszczenia o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia w razie nieważności umowy wyrażającej zgodę na przejście własności urządzeń z powodu zawarcia jej w wyniku stosowania przez podmiot prowadzący przedsiębiorstwo praktyki monopolistycznej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 1997 r., II CKN 424/97, OSNC 1998, nr 5, poz. 77).

Według innego stanowiska, sformułowanego w piśmiennictwie, w opozycji do przedstawionego wyżej, przepis art. 191 k.c. nie może stanowić podstawy nabycia własności urządzeń, o których mowa w art. 49 k.c., przez przedsiębiorcę. Przede wszystkim, art. 191 k.c. ani żaden inny nie uprawnia do konstruowania pojęcia „części składowej przedsiębiorstwa”; kodeksowi cywilnemu znane jest tylko pojęcie części składowej rzeczy (art. 47 k.c. – a co do tego przepisu zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2002 r., I CK 5/02, „Prawo Bankowe” 2002, nr 12,

s. 17), Poza tym, przejście omawianych urządzeń zawsze, *ex lege*, z chwilą technicznego ich połączenia z pozostałymi elementami przedsiębiorstwa na własność podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo trudno pogodzić z pojęciem przedsiębiorstwa (art. 55¹ k.c. - składnikiem przedsiębiorstwa nie musi być własność rzeczy ruchomych, lecz także inne prawo upoważniające do korzystania z tych rzeczy), oraz kierunkiem przekształceń w dziedzinie gospodarki energetycznej po roku 1989, charakteryzującym się uznaniem umowy za środek regulowania stosunków prawnych związanych z korzystaniem z energii i dopuszczeniem wielości różnorodnych tytułów prawnych jako podstawy korzystania z urządzeń energetycznych przez przedsiębiorców. Po wyeliminowaniu z porządku prawnego przepisów szczególnych przewidujących, że urządzenia przyłącza i odcinki sieci stanowią własność Państwa bez względu na to czyim kosztem zostały wykonane – tak w szczególności stanowił w odniesieniu nawet do odbiorców nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej § 18 ust. 1 zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 24 sierpnia 1964 r. w sprawie zasad przyłączania do wspólnej sieci urządzeń do wytwarzania, przetwarzania, przesyłania, rozdzielania i odbioru energii elektrycznej i ciepłej oraz paliw gazowych, M.P. nr 62, poz. 286 ze zm. (por. powoływaną wyżej uchwałę Trybunału Konstytucyjnego) - za podstawę prawną włączenia urządzeń wymienionych w art. 49 k.c. w skład przedsiębiorstwa energetycznego może być uznana jedynie umowa pomiędzy odbiorcą energii a przedsiębiorcą; według tej umowy, przedsiębiorca może nabyć własność włączonych urządzeń lub uzyskać w stosunku do nich inny tytuł prawny.

Sąd Najwyższy w składzie obecnie orzekającym podzielił drugie z przedstawionych stanowisk. W konsekwencji, za nietrafne należało uznać zapatrywanie Sądu Apelacyjnego, że węzły ciepłne, których dotyczy spór, z chwilą faktycznego połączenia z elementami przedsiębiorstwa strony pozwanej stały się z mocy prawa jej własnością. Uchybienie to pozostało jednak bez wpływu na wynik sprawy. Nawet przy akceptacji twierdzeń Spółdzielni o zachowaniu przez nią własności niektórych węzłów ciepłych - w tym także twierdzeń odwołujących się do treści umowy o dostarczanie energii ciepłej z dnia 1 listopada 1992 r. - nie ma w świetle dokonanych w sprawie ustaleń podstaw do przyjęcia, że Przedsiębiorstwo

korzystało z wspomnianych węzłów bez tytułu prawnego w okolicznościach uzasadniających względem niego oparte na art. 225 w związku z art. 224 § 2 k.c. roszczenie o wynagrodzenie. Bez użycia węzła cieplnego nie jest możliwa dostawa energii cieplnej. Jeżeli więc węzeł cieplny stanowi własność odbiorcy, koniecznym elementem umowy o dostawę energii cieplnej musi być jego udostępnienie do używania przedsiębiorcy. W zawartej przez strony, dotyczącej okresu objętego sporem, umowie o dostarczanie energii cieplnej z dnia 1 listopada 1992 r., należy zatem dostrzegać także - jeżeli istotnie niektóre z węzłów cieplnych nią objętych były własnością Spółdzielni - zgodę Spółdzielni na udostępnienie ich Przedsiębiorstwu. W rezultacie, tylko stosunek wynikający z tej umowy mógłby być podstawą określenia ewentualnego ekwiwalentu za udostępnienie omawianych węzłów. Trzeba przy tym pamiętać, iż postać tego ekwiwalentu mogłaby być różna, mogłaby polegać także, np. na obniżeniu wysokości wynagrodzenia za dostarczane ciepło. Rozstrzygnięcie oparte na tym stosunku wykraczałoby jednak poza granice wyrokowania, wyznaczone żądaniem Spółdzielni nawiązującym do bezumownego korzystania przez Przedsiębiorstwo z będących własnością Spółdzielni węzłów cieplnych.

Z przedstawionych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹² k.p.c. oddalił skargę kasacyjną strony powodowej, a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł stosownie do art. 98 i 108 § 1 k.p.c. w związku z w związku z § 6 i § 13 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zm.).